

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

DOM
2016-04-11
Meddelad i
Linköping

Mål nr
1202-16

SÖKANDE

Projektallians i Sverige AB, 556786-0407
Svärmaregatan 1
603 61 Norrköping

MOTPART

Lejonfastigheter AB, 556477-7851
Box 1943
581 18 Linköping

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2016 -04- 12	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut den 26 februari 2016 upphör härmed att gälla.

Dok.Id 244636

Postadress
Box 406
581 04 Linköping

Besöksadress
Brigadgatan 3

Telefon
013-25 11 00

E-post:
forvaltningsratten@linkoping.dom.se
www.forvaltningsratten@linkoping.domstol.se

Telefax
013-25 11 40

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Lejonfastigheter AB (Lejonfastigheter) genomför upphandlingen Ramavtal Fuktsakkunnig med ref.nr. 15/35. Upphandlingen genomförs med öppet förfarande och Lejonfastigheter avser att teckna avtal med tre företag.

I tilldelningsbesked den 15 februari 2016 anges att Lejonfastigheter beslutat att kontrakt ska tilldelas SWECO Management AB (Sweco), Conservator Fuktreducering Svenska AB (Conservator) och AB Byggkoordinator (Byggkoordinator). Projektallians i Sverige AB (Projektallians) kvalificerades inte i upphandlingen och gick inte vidare till slutlig anbudsutvärdering.

Projektallians ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen inte ska få avslutas förrän rättelse har gjorts.

Lejonfastigheter bestrider bifall till ansökan.

Förvaltningsrätten beslutade den 26 februari 2016 att Lejonfastigheter, till dess förvaltningsrätten bestämmer något annat, inte får ingå avtal i upphandlingen.

VAD PARTERNA HAR ANFÖRT

Projektallians

Projektallians anser att anbudsutvärdering har skett i strid med likabehandlingsprincipen och proportionalitetsprincipen. Projektallians har vid anbudsgivningen utgått ifrån att de förutsättningar som anges i upphandlingsföreskrifterna ska gälla samtliga anbudsgivare. Vid en granskning av de anbudsgivare som tilldelats kontrakt enligt rangordning framkommer att de har brutit i att redovisa samtliga dokument och bevis för att uppfylla ställda

krav. Om Lejonfastigheter anser att felen i anbuden från Sweco, Conservator och Byggkoordinator är proportionerliga så bör även anbudet från Projektallians bedömas på samma sätt. Om Projektallians inte kvalificeras ska även de andra anbudsgivarna förkastas för att likabehandling ska upprätthållas. I annat fall kommer Projektallians att lida skada då de annars skulle ha antagits som leverantör.

Projektallians anbud

Lejonfastigheter har förkastat Projektallians anbud eftersom certifikat ISO 9001:2008 ej är bifogat. Den brist som finns i Projektallians anbud står inte i relation till värdet av kontraktet. Leverantörsbedömningen är bifogad och besvarad liksom den sanningsförsäkran som Lejonfastigheter begärt in där det bekräftas att lämnade uppgifter är riktiga. Projektallians har i leverantörbedömningen svarat ”ja” på frågan om de är certifierade enligt ISO 9001:2008, vilket även går att kontrollera via uppgifter på hemsidan. Tyvärr har kopian av certifikatet fastnat i skannern och inte kommit med. Projektallians har varit certifierat enligt ISO 9001:2008 i fem år. Med anledning av att detta certifikat saknas har den upphandlande myndigheten diskvalificerat Projektallians anbud.

Swecos anbud

Sweco har inte bifogat bevis för att den offererade personen har gått WUFI-utbildning 2008. Detta kursintyg saknas, vilket är ett krav. Offererad person är inte heller byggdoktor då den kompetensen måste upprätthållas genom uppdatering enligt fastställda regler. Offererad person har inte lämnat in relevant uppdrag enligt förfrågan. Uppdraget skulle bestå i att datoriserat hjälpmedel har använts men enligt redovisningen i anbudsformuläret framgår att manuell beräkning utfördes i det redovisade referensuppdraget.

Conservators anbud

Conservator har inte bifogat kursbevis för offererad persons byggdoktorsutbildning utan bifogat en utskrift från en hemsida.

Byggkoordinators anbud

Byggkoordinator har i anbudsformuläret angivit att "Vid eventuella utredningsuppdrag kan kostnad för extern analys och provtagningsutrustning tillkomma". Enligt den sanningsförsäkran som Byggkoordinator lämnat får inga reservationer eller förtydliganden göras, vilket Projektallians anser har skett.

Lejonfastigheter

Lejonfastigheter har genomfört upphandlingen i enlighet med LOU och har iakttagit samtliga grundläggande principer i 1 kap. 9 §. Då Lejonfastigheter inte brutit mot någon bestämmelse i LOU och då Projektallians anbud inte uppfyller kvalificeringskraven för upphandlingen kan Projektallians inte ha lidit någon skada och det saknas därmed grund för ett ingripande med stöd av 16 kap. 6 § LOU.

Projektallians anbud

Det är ostridigt att certifikatet för ISO 9001 inte bifogades Projektallians anbud. Projektallians har således inte i enlighet med förfrågningsunderlaget visat hur kravet på kvalitetsledningssystem är uppfyllt.

Lejonfastigheter bestrider vidare Projektallians påstående att det skulle vara fråga om en rättelse av ett sådant fel i anbudet som, enligt 9 kap. 8 § första stycket LOU skulle stå i orimlig proportion till kontraktets värde att inte göra. Att i efterhand begära in certifikatet för ISO 9001 skulle istället vara

fråga om en komplettering av nya sakuppgifter (nya handlingar) som helt saknades i anbudet. Upphandlande myndighet har enligt 9 kap. 8 § andra stycket LOU en möjlighet att begära in kompletteringar eller förtydliganden av ett anbud men har ingen skyldighet att göra så. Endast de handlingar som bifogats anbudet har beaktats vid kvalificeringen. Praxis när det gäller att tillföra nya sakuppgifter och explicit nya handlingar till ett anbud är dessutom restriktiv. Lejonfastigheter har inte kunnat anta anbudet från Projektallians och bestrider därmed att Projektallians har lidit skada eftersom de inte kunnat bli antagna som leverantör.

Swecos anbud

Vad det gäller kursintyget från WUFI-utbildning så anges det i förfrågningsunderlaget under rubriken *1.3.4 Krav på teknisk förmåga och kapacitet – del 2, krav B5* att det går att styrka kravet på fördjupad kunskap inom datorbaserade hjälpmedel för fukttransport-, fuktjämvikts- och temperaturberäkningar som t.ex. WUFI, Heat, TorcaS m.fl. med ett bifogat kursintyg och/eller beskrivning av hur likvärdiga kunskaper har inhämtats. Det är således inget krav att ett sådant kursintyg ska bifogas. Sweco har i sitt anbud angett att ”Wufi-utbildning genomfördes 2008 samt i samband med Byggdoktor utbildning. Kontinuerlig praktisk tillämpning för att kontrollera sina egna beräkningar, gedigen erfarenhet från branschen se CV”. Ovan nämnda krav får därmed anses styrkt då det i anbudet angetts en beskrivning av hur kunskaperna inhämtats och diplom och intyg från byggdoktorsutbildningen har bifogats.

Gällande kravet på diplomerad fuktsakkunnig så anges det i förfrågningsunderlaget under rubriken *1.3.4 Krav på teknisk förmåga och kapacitet – del 2, krav A1* att motsvarande kunskaper avseende utbildning inom fuktsäkerhet i byggprocessen kan styrkas med kursintyg eller beskrivning av hur likvärdiga kunskaper har inhämtats. Sweco har i sitt anbud angett att likvärdiga

kunskaper inhämtats genom byggdoktorsutbildning i Lunds Tekniska Högskolas regi med godkänd tentamen, genomförd kurs i byggnadsfysik i SIFU:s regi, genomförd kurs för fuktsäkerhetsansvarig i produktion i Fuktcentrums-Lunds Tekniska Högskolas regi samt genom praktisk erfarenhet från fuktsäkerhetsarbete som fuktsakkunnig och fuktsäkerhetsansvarig vid nyproduktion. Kravet får därmed anses uppfyllt med beaktande av detta tillsammans med diplom och kursintyg från genomförd byggdoktorsutbildning. Det saknar vidare betydelse huruvida en uppdatering av byggdoktorsutbildningen skett då det inte är ett krav att konsulten ska vara byggdoktor.

Gällande kravet på att datoriserade hjälpmedel använts så framgår det i lämnade referensuppdrag att kontrollberäkning skett i bl.a. TorkaS varför påståendet att Swecos konsult skulle sakna den erfarenheten är felaktigt.

Conservators anbud

Projektallians har påtalat att det saknas kursbevis på angiven byggdoktorsutbildning i det lämnade anbudet. Conservator har hänvisat till intyget för byggdoktor gällande kravet under B1, rubrik 1.3.4, där det anges att den offererade konsulten ska ha fördjupad kunskap inom byggnadsfysik och att kravet ska styrkas genom bifogat kursintyg och/eller beskrivning av hur likvärdiga kunskaper har inhämtats. I anbudet anges att den offererade konsulten har inhämtat kunskap inom byggnadsfysik, dels genom byggdoktorskursen, dels genom kursen för diplomerad fuktsakkunnig. Det finns inget krav att det ska bifogas ett kursintyg och att intyget för byggdoktorsutbildningen är en utskrift från en hemsida, som i sig är bevis för att kursen genomgått och att kunskaperna hålls uppdaterade, saknar därmed betydelse. Kraven får därmed anses vara uppfyllda och Lejonfastigheter bestrider påståendet att Conservator inte skulle uppfylla kvalificeringskraven enligt anbudsfrågan.

Byggkoordinators anbud

Skrivningen som Projektallians hänvisar till i Byggkoordinators anbud saknar helt betydelse för upphandlingen som sådan då den endast hänvisar till eventuella utredningsuppdrag. I uppdragsbeskrivningen för fuktsakkunnig anges att det ”i utredningsskedet ska tas fram ett underlag för ett inriktningsbeslut. Detta ska ge en indikation för vilken lösning som det ska arbetas vidare med samt ge klara ramar för mål, behov och ekonomi. Inför större ombyggnation utförs alltid en ”Statusinventering” i detta skede. Ev. fuktsäkerhetsmål upprättas av Lejonfastigheters projektledare”. Den nämnda statusinventeringen/utredningen ska således inte utföras av den fuktsakkunnige utan utförs av en fuktskadeutredare som är en annan profession med vilken Lejonfastigheter har ett befintligt ramavtal. Dessa uppdrag kan inte beställas med hänvisning till aktuellt uppdrag och avtal för fuktsakkunnig. Lejonfastigheter anser därför inte att någon reservation har lämnats i Byggkoordinators anbud i och med att utredningsuppdrag inte ingår i det aktuella uppdraget för fuktsakkunnig så som det är beskrivet i förfrågningsunderlaget.

SKÅLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 6 § första stycket LOU anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Projektallians anbud

Det är i målet ostridigt att det till Projektallians anbud inte var bifogat något certifikat avseende ISO 9001 och att detta medförde att anbudet inte uppfyllde kraven i förfrågningsunderlaget.

Av principen om likabehandling av leverantörer följer att samtliga anbud ska vara i överensstämmelse med bestämmelserna i förfrågningsunderlaget för att säkra möjligheten till en objektiv jämförelse av anbuden. En upphandlande myndighet får inte pröva ett anbud som inte uppfyller ställda krav; ett sådant anbud ska uteslutas från prövningen (jfr Sundstrand, Offentlig upphandling – LOU och LUF, uppl. 1:2, s. 175).

I förarbetena till LOU (prop. 2009/10:180 s. 91) framgår att proportionalitetsprincipen förutsätter att kraven på upphandlingsförfarandet står i rimlig proportion till de mål som eftersträvas. Förvaltningsrätten finner att det inte har varit oproportionerligt att vidhålla det aktuella skall-kravet i 1.4.1. vid prövningen av Projektallians anbud. Lejonfastigheter har således haft rätt att utesluta Projektallians från upphandlingen.

Projektallians har vidare anfört att de anbud som har tilldelats kontrakt har varit behäftade med fel och brister och att upphandlingen därmed skett i strid med likabehandlingsprincipen. Förvaltningsrätten finner skäl att, trots att det således har varit riktigt att utesluta Projektallians från upphandlingen, pröva Projektallians invändningar mot de tre anbud som rangordnats i tilldelningsbeslutet.

Swecos anbud

Projektallians har invänt mot att Sweco inte har bifogat bevis för att den offererade personen har genomgått WUFI-utbildning och anför att det är ett krav. Av förfrågningsunderlaget framgår under rubriken *1.3.4 Krav på teknisk förmåga och kapacitet – del 2, krav B5* att det går att styrka kravet på fördjupad kunskap inom datorbaserade hjälpmedel för fukttransport-, fuktjämvikts- och temperaturberäkningar som t.ex. WUFI, Heat, TorkaS m.fl. med ett bifogat kursintyg och/eller beskrivning av hur likvärdiga kunskaper har inhämtats. Förvaltningsrätten finner därmed inte att förfrågningsunderlaget innehåller ett sådant krav som innebär att kursintyg från genomförd WUFI-utbildning måste bifogas anbudet.

Vidare har Projektallians invänt mot att offererad person inte har upprätthållit sin kompetens som byggdoktor genom att uppdatera sina kunskaper enligt fastställda regler. Något sådant krav framkommer emellertid inte av förfrågningsunderlaget och förvaltningsrätten finner därmed att Swecos anbud inte brister på den grunden.

Projektallians har även anført att offererad person inte har redogjort för relevant uppdrag enligt förfrågan som bl.a. skulle bestå i att datoriserat hjälpmedel har använts. Förvaltningsrätten finner emellertid att Sweco under rubriken *1.3.4 Krav på teknisk förmåga och kapacitet – del 2* angett, under avsnittet *C*), att kontrollberäkning skett i bl.a. TorkaS och att anbudet därmed inte kan anses brista i den delen.

Conservators anbud

Avseende Conservator har Projektallians anført att anbudet inte innehållit ett kursbevis som visar att offererad person genomgått byggdoktorsutbildning utan istället bifogat en utskrift från en hemsida. Som förvaltningsrätten ovan anført så framkommer emellertid inte något sådant krav att offererad person

ska ha genomgått byggdoktorsutbildning. Det finns därmed inte heller ett krav som innebär att sådant kursbevis måste bifogas. Conservators anbud kan därför inte anses brista i kravuppfyllelse på den grunden.

Byggkoordinators anbud

Projektallians har anfört att Byggkoordinator genom formuleringen ”Vid eventuella utredningsuppdrag kan kostnad för extern analys och provtagningsutrustning tillkomma” lämnat en otillåten reservation i sitt anbud. Lejonfastigheter har anfört att formuleringen syftar till eventuella utredningar och statusinventeringar som inte ska utföras av den fuktsakkunnige utan av en fuktskadeutredare som är en annan profession med vilken Lejonfastigheter redan har ett befintligt avtal. Dessa uppdrag kan därmed inte beställas med hänvisning till aktuellt uppdrag om avtal för fuktsakkunnig och Lejonfastigheter anser därför inte att någon reservation har lämnats i Byggkoordinators anbud.

Förvaltningsrätten noterar att den aktuella formuleringen är lämnad under avsnittet 1.2.1 *Organisationsbeskrivning* i anbudsformuläret. Av avsnittsbeskrivningen framgår att anbudsgivaren ska lämna en kortfattad beskrivning av sin organisation med presentation av personalstyrka m.m. Förvaltningsrätten noterar vidare att det av uppdragsbeskrivningen inte framkommer att det inom ramen för den fuktsakkunniges uppdrag ska ingå några utredningsuppdrag. Mot den bakgrunden finner förvaltningsrätten att formuleringen i sitt sammanhang får anses syfta till att beskriva organisationen och att formuleringen därmed inte kan anses utgöra en otillåten reservation i det lämnade anbudet.

Sammanfattande bedömning

Av det ovan anförda följer att Lejonfastigheter på de grunder som Projektallians anfört inte har brutit mot någon grundläggande princip eller annan be-

stämmelse i LOU. Det saknas således skäl för ingripande enligt 16 kap. 6 §
och ansökan om överprövning ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D LOU).

Kristina André Lilja

Föredragande har varit Henrik Walgeborg.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.